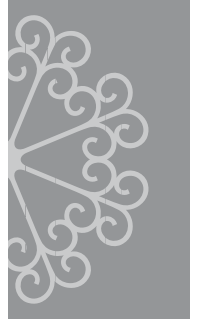

בית מדרש

293

בשבילי הפרשה

פרשת ויקרא תשע"ח

זמני כניסת השבת

Baltimore, MD	6:56
Brooklyn, NY	6:45
Chicago, IL	6:38
Johannesburg, S. Africa	6:05
Lakewood/Deal, NJ	6:46
London, UK	5:51
Los Angeles, CA	6:43
Manchester, UK	5:56
Monsey, NY	6:46
Montreal, Quebec	6:43
Toronto, Ontario	7:07
Yerushalayim	5:12
Zurich, Switzerland	6:14

בשבילי הלכה

ע"י הרב הגאון מאיר צבי שפיצר שליט"א
הערות בעניני הלכה. הלכה למעשה יש לשאול לרב

ויקרא

מנוי הרב לשליח למכירת חמץ

נהוג להתווסף אצל הרב למנונו שליח על מכירת חמץ, והעירו האחרונים כי לפעמים קונים חמץ אחר מנוי זה, ורוצים שהרב ימכור גם חמץ הנקנה אחר המנוי, ובנזיר י"ב ע"א אמרו דאין אדם ממנה שליח על דבר שלא בא לעולם.

וע' עונג יו"ט ל"ח שמתיר משום דתפיסה מהני בדשלב"ל, משום דניחא ליה דליקו בהימנווא, וכיון שמוכר מקום החמץ לגוי הוי כתפיסה. וע' ערוה"ש תמ"ח כ"ח משום דגלוי דעת מהני בחמץ דבלאו הכי אינו ברשותו כמ"ש הר"ן וב"י (ולכא' צ"ב דזהו ביטול אבל מ"מ החמץ הוא ברשותו וחייב מדרבנן בביעור או מכירה, אמנם נמצא מקור לזה במג"א תמ"ח ה' בשם משאת בנימין דמה"ט מהני קנין כסף לכו"ע, וכבר תמה המק"ח שם סק"ה על המשאת בנימין כ"ל דהר"ן וב"י הנ"ל איירי בביטול ולא במכירה. ועמש"כ במק"א).

וע' צמח צדק או"ח סי' מ"ו דמהני כי בשעה שהרב מוכר הרי זכין לאדם שלא בפניו. אכן ידוע בשם הקצות כי זכין לאדם ואין זכין מאדם. (וע"ש בצמח צדק ושד"ח דאף למ"ד דאין זכין מאדם מ"מ כאן ע"י גלוי דעתו עדיף, ויש לעיין בזה אמאי, ועוד דהרי ממקור הדברים מחלה חזינן נגד זה).

וגם אם מהני זכין מאדם, יש מח' אבני נזר שמו"ז ובאר יצחק א' ג' באמרו שלוחות ולא חל, אי מהני מדין זכין, דאולי גילה דעתו וכעין תוס' קדושין כ"ג ע"ב.

ויש שכתבו משום שמשלם להרב והוי פועל ומשעבד עצמו בדשלב"ל. (וע"ע בזה עונג יו"ט סוס"ק ק"ט לענין הפרשת תרו"מ). וצ"ב דאע"ג דיכול הרב לשעבד עצמו שימכור, מ"מ איך מהני המכירה. וע"ע דברי מלכאל ח"ד כ"ב י"ז.

וע"ע מרכבת המנחה פ"ו מגרושין ה"ג (במהדורא קמא בריש הספר) שהביא מח' בוגר בחכמי קונשטנטינא ע"ש. ועיקר היסוד במה שאמרו בנזיר י"ב ע"א אי הכוונה דאין דעתו על מה שא"א לו לעשות עכשיו או שא"א לו לעשות שליח ע"ז כמ"ש תוס' שם. וע"ע הגהת מל"מ פ"ט מאישות ה"ו.

ועוד חידש מרכ"מ דאם חתם על שלוחות בדשלב"ל הרי חתימתו בעולם גם לאחר זמן, והנהני מנוי זה אף שבשעת חתימה היה דבר שלא בא לעולם. (וע"ע דרך אמונה פ"ט ממעשר בציון ההלכה ס"ק ק"כ לענין הפרשת תרומות ומעשרות, ובשעת מנוי עדיין לא קנה הפירות, וכתב בשם הגר"ש זצ"ל שהממונה יעשה אותו שליח ולא הוי דשלב"ל כיון דזכות הוא להם ועוד דפועל שאני, ועוד דלפי מרכ"מ הנ"ל אם ממנה אותו בשטר מהני גם בדשלב"ל). (מיהו בעונג יו"ט ל"ח בה"ה ב' פשיטא ליה דלא מהני אפילו בכתב, ודלא כמרכ"מ).

דברי הובותינו

ויקרא אל משה (א, א)

עשר שמות נקראו לו למשה, ירד, חבר, יקותיאל, אביגדור, אבי סוכו, אבי נזוח וכו', ירד - שהוריד את השם כינה מלמעלה למטה, אביגדור - הרבה גודרין עמדו לישראל וזה היה אביהן של כולן, חבר - שחיבר את הבנים לאביהן שבשמים, אבי סוכו - אביהן של נביאים שסוכים ברוח הקודש וכו'. אמר לו הקב"ה למשה חייך מכל שמות שנקרא לך, איני קורא אותך אלא בשם שקראתך בתיה בת פרעה "ותקרא שמו משה" (שמות ב, י), ויקרא אל משה" (ויקרא רבה א, ג)

הקשה מרן ראש הישיבה שה"ת הגאון רבי חיים שמואלביץ זצוק"ל, איזו מעלה יש בשם "משה" יותר משאר שמותיו המבטאים לכאורה ביתר שאת את גדלותו של משה, וכגון "חבר" - שחיבר את הבנים לאביהם שבשמים, או "אבי סוכו" - אביהם של נביאים. וביותר תמוה הדבר, שהרי בעוד השמות האחרים מתייחסים אל משה ומעידים על גדלותו, הרי השם משה איננו

עמל התורה בביה"ז

כל חייו של מרן ראש הישיבה הגאון רבי נתן צבי פינקל זצוק"ל היו מקשה אחת של תורה, ללא הבדל בין תקופת "הזמן" לימי "בין הזמנים", שבת, חג וחוה"מ.

בכל סוף "זמן" בישיבה, מיד לאחר השיעור האחרון על המסכת החל בלימוד המסכת של "זמן" הבא והיה ממשך בכך ברציפות בכל ימי "בין

דברי הימים

הזמנים".

שנה אחת, בתחילת חודש ניסן, הגיע אחד הדורות ורבינו למד איתו את הדף הראשון במסכת גיטין. בתוך דבריו הוא עורר קושיה ולא מצא לה מזור. כדי לתרץ את הסוגיא החליט לעמול

מתייחס למשה כלל אלא למעשה ההצלה של בתיה בת פרעה, וכנאמר "ותקרא את שמו משה ותאמר כי מן המים משיתיה".

וביאר, כי אכן נקרא משה בשמו, על שם משייתו מן המים ע"י בתיה בת פרעה, ואולם מעשה זה של בתיה בת פרעה לא היה מעשה של מה בכך, אלא היה כרוך במסירות נפש והקרבה, שהרי עברה על מצות אביה המלך והפרה את גזירתו כדי להציל את משה.

כח זה של מסירות נפש שהיה כרוך בהצלתו של משה, נבלע בדמו, ברמ"ח איבריו ובשס"ה גידיו של משה רבינו, כי כל מה שהנותן מעניק למקבל הריהו חדור בו מכוחותיו ללא שיוך, נמצא איפוא, שכח מסירות נפש שהיתה בו במשה, מקורו ויסודו במסירות נפשה של בתיה בת פרעה.

ולפיכך, מכל השמות שהיו לו למשה לא קראו הקב"ה אלא בשם "משה" שקראתו בתיה בת פרעה, כי שם זה מבטא ומסמל את עצם תכונתו של משה רבינו, ועל ידי כח ותכונה זו של מסירות נפש זכה והשיג את כל שאר הדרגות והמעלות.

ולהבין היטב את הסוגיא. הוא נטל את עטו והחל לסכם את מחלוקות רש"י ותוס' בעמוד הראשון של המסכת, אולי מתוכן ימצא מזור לקושייתו, אך לא הצליח.

במשך כל ימי "בין הזמנים" כולל ימי חול המועד, יום יום הקדיש פרק זמן לעסוק בקושיה זו ולא הצליח. שוב ושוב היה מסדר בכתב את שיעור הראשונים ומנסה מתוכם לעמוד על ביאור הענין, אך ללא הצלחה. אפילו יום לפני תחילת הזמן אמר לחברותא שהדברים עדיין לא מסודרים אצלו כדבעי. למחרת אמר שיעור נפלא ובו מהלך בנוי לתלפיות בביאור הענין. כששאלו החד ברותא לאחר מכן מתי התבהרה אצלו הסוגיא עליה עמל חודש שלם, השיב מרן זצ"ל שרק ביום האחרון הצליח להבין היטב וזה היה השיעור.

השראת השכינה בישראל

על דבר זה, עד שאמר לו הקדוש ברוך הוא למשה, לפי שהיית מיצר שלא היה לך עשייה ולא חלק במלאכת המשכן, לפיכך לא יכלו אותן חכמים להעמידו, בשבילך, כדי שידעו כל ישראל, שאם על ידך אינו עומד, שוב אינו עומד לעולם, ואיני כותב לו הקמה, אלא על ידך שנאמר 'ויקם משה את המשכן'.

למדנו שכל הקמת המשכן נקראת ע"ש משה רבינו ע"ה.

אמרו חז"ל שכשנברא האדם לא הייתה מיתה בעולם, וכשחטא אדם הראשון גרם מיתה לעולם, ובקבלת התורה נתבטלה. וכך איתא במדרש (שמו"ר נא, ח): בשעה שנתן הקדוש ברוך הוא התורה לישראל לא היו ראויים שישלוט מלאך המות בהם שנאמר (שמות לב, טז): "חרות על הלוחות", מהו "חרות", וכו' חירות ממלאך המות. א"ר פנחס בן חמא בשם ר"י בשם ר"א בנו של רבי יוסי הגלילי, אמר הקב"ה אם יבא מלאך המות ויאמר לי למה נבראתי, אני אומר לו סטטיונר בראתיך על העובדי כוכבים ולא על בני, שכיון שקבלו התורה הליבישם הקב"ה מזיו הדרו, וכו'. וכל ימים שהיה בידם לא היה מלאך המות יכול לשלוט בהם וכו', וכשחטאו העביר הקב"ה מהם כל אותנו הטוב שנאמר (שם, ו) "ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חורב".

למדנו שכשחטאו בני"י בחטא העגל סר עדיים מעליהם וחזרה להם המיתה, אך התורה שניתנה ע"י משה נשארה בידם.

במדרש (שמו"ר נא, א): כך פתח ר' תנחומא 'איש אמונות רב ברכות אתה מוצא', כל מי שהוא נאמן הקב"ה מביא ברכות על ידו, מי שאינו נאמן ואין להעשיר לא ינקה. איש אמונות זה משה שהוא נאמן של הקב"ה, בכל ביתי נאמן, הוי איש אמונות 'רב ברכות' - שכל

את העליונים ושכן בתוך המשכן. אר"ש עיקר שכינה בתחתונים היתה, שנאמר 'וישמע את קול ד' אלקים בתוך הגן', בא אדם וחטא נסתלקה מן הארץ לשמים, עמד קין והרג את הבל נסתלקה מן הרקיע הראשון לשני, עמד דור אנוש והכעיסו לפניו וכו', עמדו אמרפל וחבריו נסתלקה מן השישי לשביעי, עמד אברהם וסיגל מעשים טובים נמשכה השכינה מן השביעי לשישי, יצחק משכה מן השישי לחמישי וכו' עמרם משכה מן השני לראשון, משה ביום שהוקם המשכן הורידה.

למדנו מהמדרשים שהשראת השכינה בישראל היא בזכותו של משה רבינו ע"ה.

ועוד איתא בתנחומא (פקודי יא) עהפ"ס 'ויביאו את המשכן אל משה': כיון שגמרו מלאכת המשכן, היו יושבין ומצפין אימתי תבוא שכינה ותשרה בו, והיו מצטערין הכל מפני שלא שרתה שכינה עליו. מה עשו, הלכו להם אצל חכמי לב. אמרו להן ומה אתם יושבין, העמידו אתם את המשכן ותשרה שכינה בינותינו. היו מבקשין להעמידו, ולא היו יודעין ולא יכולין להעמידו. וכשהן חושבין להעמידו, הוא נופל. מיד הלכו להם אצל בצלאל ואהליאב, אמרו להם בואו אתם והעמידו המשכן שאתם עשיתם אותו, שמא על ידכם ראוי לעמוד. מיד התחילו להעמידו ולא יכלו, וכו'. נכנסו כל ישראל אצל משה, אמרו משה רבנו, כל מה שאמרת לנו עשינו, וכל מה שצויתנו ליתן ולהוציא נתננו הכל, והרי כל המלאכה לפניך, שמא חסרנו שום דבר או ויתרנו על כל מה שאמרת לנו, ראה הכל לפניך, וכו'. אמרו לו: ואם כן למה אינו עומד, שהרי כבר נצטערו בצלאל ואהליאב וכל חכמי לב להעמידו ולא היו יכולין. והיה משה מיצר

בילקוט בפרשת השבוע (תכח): רבי תנחומא פתח 'יש זהב רוב פנינים וכלי יקר שפתי דעת' (משלי כא), בנוהג שבעולם אדם יש לו כסף וזהב אבנים טובות ומרגליות וכל חמדה שבעולם ודעת אין לו, מה הנאה יש לו. מתלא אמר דעה קניית מה חסרת, דעה חסרת מה קניית.

ועוד שם (תכט): זש"ה 'הביאני המלך חדריו' זה משה, שנאמר 'ויקרא אל משה', מכאן אמרו כל ת"ח שאין בו דעה נבלה טובה ממנו. תדע לך שכן הוא, צא ולמד ממשה אבי החכמה אבי הנביאים, שהוציא את ישראל ממצרים ונעשו נסים על ידו נפלאות בארץ חם ונוראות על ים סוף, ועלה לשמי מרום והוריד התורה, ונתעסק במלאכת המשכן, אעפ"כ לא נכנס לפניו עד שקרא לו שנאמר 'ויקרא אל משה', עכ"ל. משמע שאילו היה משה רבינו נכנס ללא שקראו לו, היה נקרא 'חסר דעה. והדברים צ"ב.

'אלה פקודי המשכן משכן העדות', פי' רש"י: משכן העדות - עדות לישראל שויתר הקב"ה על מעשה העגל, שהרי השרה שכינתו ביניהם (שמו"ר נא, ה), עדות לכל באי עולם שיש סליחה לישראל, וכל כך הקב"ה חיבב את ישראל והביאם לפני הר סיני ונתן להם את התורה וקראם ממלכת כהנים, אחר ארבעים יום חטאו. אותה שעה אמרו עכו"ם אינו מתרצה להם, כיון שהלך לבקש רחמים עליהם מיד סלח להם הקב"ה. אמר משה ריבון העולם הריני מפויס שמחלת לישראל, אלא הודע לעיני כל האומות שאין בלבך עליהם, א"ל הקב"ה חייך, הריני משרה שכינתי בתוכם.

ובתנחומא ז: אלה פקודי - בא וראה כמה חיבב הקב"ה את המשכן, שהניח

מאמינו, אלא ששמע ליצני הדור מדברים אחריו וכו'. לקיים מה שנאמר 'והייתם נקיים מד' וישראל.

יש לשאול על דברי חז"ל שדרשו על הפס' 'ויקרא אל משה' - מכאן אמרו כל תלמיד שאין בו דעה נבלה טובה ממנו. איך אנו לומדים את זה מהפס' הזה.

אולי אפשר לומר ע"פ מה שאמרו בעירובין נד. חיתך ישבו בה תכין בטובתך לעני אלקים, אם אדם משים עצמו כחיה זו שדורסת ואוכלת, ואיכא דאמרי שמסרחת ואוכלת, תלמודו מתקיים בידו וכו', וברש"י: מסרחת- שמנבל עצמו על דברי תורה. וא"כ משה רבינו, שעל שמו נקראת הקמת המשכן, ובזכותו שורה השכינה בישראל, ועל ידו ניתנה התורה והוא העומד לפני ה"ת להביא את דבר ה' לישראל, כשהי' נכנס לאהל מועד הרי זה כדי ללמוד תורה וא"כ לכאורה הי' צריך להיכנס אע"פ שלא נקרא. אלא שאם היה נכנס ללא שיקרא לו שהשי"ת יקרא לו זה היה יותר ממתנבל, משום שהיה בכך חוסר דרך ארץ וזה כבר גובל ב'חסר דעה', ולפי שהיה משה רבינו נזהר ביותר בדרך ארץ, ע"כ לא נכנס.

לפי שאדם צריך לצאת ידי הבריות כדרך שהוא צריך לצאת ידי המקום שנאמר 'והייתם נקיים מד' ומישראל', ואומר 'ומצא חן ושכל טוב בעיני אלקים ואדם'.

למדנו את הזהירות שבה צריך האדם לנהוג כלפי חברו, לדונו לכף זכות ולהיות נקי מבני אדם כשם שצריך להיות נקי מאלקים.

ובתנחומא ח. זש"ה 'ותפלטיני מריבי עמי' וכתוב אחד אומר 'תפלטיני מריבי עם', 'מריבי עם' אלו האומות, 'מריבי עמי' אלו ישראל. אמר דוד רבש"ע רוגנים הם אתה מבקש שישיחו אחרי, 'תשב באחיך תדבר בבן אמך תתן דופי' וכו', וריב"ל אמר אמר דוד אם דברת בעשיו שהוא אחיך, סופך לדבר בבן אמך זה משה רבינו, וע"ז נאמר 'תפלטני מריבי עמי'.

ועוד איתא שם על זהירותו של משה רבינו: אמר להם משה בואו ואני עושה לפניכם חשבון וכו', עד שהוא יושב ומחשב שכם אלף וכו', אמר עכשיו ישראל מוציאין לומר משה נטלן, עד שהקב"ה האיר עיניו מה עשה עמהן, ולמה עשה עמהם חשבון והקב"ה

הדברים שהי' גוזר עליהם היו מתברכים לפי שהוא נאמן, 'ואץ להעשיר' - זה קרח שהיה לוי וביקש ליטול כהונה גדולה, ומה היה סופו, ותפתח הארץ את פיה.

במשנה (אבות א, ו): והוי דן את כל האדם לכף זכות. ובגמ' (שבת קכז.) ת"ר הדין את חברו לכף זכות דנין אותו לכף זכות, ומעשה באחד שירד מגליל העליון ונשכר אצל בעה"ב אחד בדרום שלש שנים, ערב יוה"כ א"ל תן לי שכרי ואלך ואזין את אשתי ובני, א"ל אין לי מעות, א"ל תן לי פירות, א"ל אין לי וכו', הפשיל כליו לאחוריו והלך בפחי נפש, לאחר הרגל נטל בעה"ב שכרו בידו ועמו משאוי ג' חמורים אחד של מאכל ושל משתה ומגדים והלך לביתו, אחר שאכלו ושתו נתן לו שכרו. א"ל בשעה שאמרתי לך אין לי מעות במה חשדתי, אמרתי שמא פרגמטריא בזול וכו', ואתה כשם שדנתני לכף זכות כן המקום ידינך לכף זכות.

ובמשנה שקלים ג, ב: אין התורם נכנס לא בפרגוד חפות ולא במנעל וכו', שמא יעני, ויאמרו מעוון הלשכה העני, או שמא יעשיר ויאמרו מתרומת הלשכה העשיר,

Offer Yourself!

Harav Hagaon Moshe Aharon Friedman Shlita

We're starting Sefer Vayikra, which is also known as Toras Kohanim. Each of the five Chumashim has another name: Bereishis is called Sefer Hayetzirah, Shemos is called Sefer Hasheini, and so on.

Sefer Hasheini might sound like a technical name, but I once heard that the significance of this name is that Shemos is actually the Sefer Hayetzirah Hasheini. Bereishis discusses the creation of the world, while Shemos discusses the creation of Klal Yisrael.

In Shemos, we have the mitzvah of הַחֲדִישׁ הַזֶּה לָכֶם, the first mitzvah given to Klal Yisrael, which represents the *yetzirah* of Klal Yisrael. As we know, there are different levels in Creation: *domem*, *chai*, *tzomei'ach* and *medaber*. The creation of Klal Yisrael went beyond that, establishing a new level of creation, because a Yid is on a different level.

Sefer Vayikra is all about *korbanos*, and the Arizal notes that the *korbanos* represented all facets of creation. From the world of *tzomei'ach*, we had oil, flour, and wine. From the world of *chai*, we had animals. From the world of *domem*, there was the salt brought with the *korbanos*. And from the world of *medaber* there were the *kohanim* and the people bringing the *korban*.

Pesach is called Pesach *al sheim hadilug*, because Hashem skipped over the houses of the Yidden during Makkas Bechoros and spared the Jewish firstborn. Yet we know that the *mashchis* did not differentiate between good and bad, so how could it have killed only the Egyptian firstborn? Because at the moment of *chatzos*, Klal Yisrael was born and reached a new level of existence. The *mashchis* had been granted permission to kill regular human beings, but not members of Klal Yisrael. They might have been on the forty-ninth level of *tumah*, but now they were a new creation: Yidden, שְׂלֵא קִשְׁנֵי גוֹי.

Parashas Hachodesh is about renewing our awareness that a Yid is different and reinforcing the commitment that comes along with that. And that's also what Sefer Vayikra is about.

In the *yotzros* of Shabbos Hachodesh, the *piyut* says: אֲרַבְעָה חֲרָשִׁים אֲבָרְכֶנּוּ. These four *charashim* (builders), says the Gemara (*Succah* 52) based on a *passuk* in Zecharyah, are: Moshiach ben Yosef, Moshiach ben Dovid, Eliyahu and Kohen Tzedek.

What is the connection between these four individuals? Moshiach ben Yosef, Moshiach ben Dovid, and Eliyahu represent the building of the Beis

Hamikdash. The fourth builder, Kohen Tzedek, Rashi says, is Sheim the son of Noach, who built the *teivah*.

There's a famous letter from Rav Hutner in which he writes that there are two places where the Torah describes a building in detail. One was the Mishkan, and the other is Noach's *teivah*. Rav Hutner goes on to explain that a yeshiva serves the functions of both a Mishkan and a *teivah*. A yeshiva has to be a *teivah*, a place of refuge, because there's a spiritual *mabul* outside. At the same time, it is place of spiritual elevation, *avodas Hashem*, *hashra'as haShechinah*, and closeness to Hashem. Maintaining a connection to a yeshiva is important the whole year, but certainly now, as we approach Chodesh Nissan and we're starting the *parashiyos of korbanos* and preparing for Pesach, part of renewing our commitment to being a Yid is ensuring that we are connected to a yeshiva.

A Time for Renewal

The first mitzvah given to Klal Yisrael, הַחֲדִישׁ הַזֶּה לָכֶם, represents Klal Yisrael's renewal. Every month, the moon waxes until it is full, and then wanes until it disappears completely. Then, once again, the new moon reappears. The sefarim explain that the new moon represents the *pinteleh Yid* that's in every Jew, which at times may seem to be totally gone, but can suddenly reappear and spark a renewal. There's always an opportunity to reconnect and grow again – and if you fall again, there's another chance for renewal.

Rashi says as much in the beginning of Parashas Vayikra when he explains that "Vayikra" is a *lashon of kriyah*, a *lashon of chibah*. It's not *mikreh*, not a coincidence. With regard to *goyim*, such as Bilam, the word used is "vayikar." True, Bilam was a *medaber*, and he experienced *nevuah*, which is a very high level of *dibbur* and interaction with the Ribbono Shel Olam, but it was still *vayikar*, by chance. With a Yid, the connection to Hashem is not by chance. He wants a connection of *chibah* and he's searching for it.

Rashi says that Hashem's voice would emanate from between the two *keruvim*, but when it came to the outer *chatzer* it stopped. The voice was tremendously loud and powerful, but it remained contained within the Mishkan. Similarly, there's a tremendously resounding *kol haTorah*, but it's inside the *beis midrash*; you won't feel it outside. That's why a person has to be connected to Torah and maintain that connection to a yeshiva.

The Ideal Korban

The second *passuk* in Parashas Vayikra says: 'אדם כי יקריב מכם קרבן לה' and the Nesivos Shalom notes a distinction between the two parts of the *passuk*. The ideal level of a *korban* is: אדם כי יקריב מכם – when the person is really offering up **himself** along with the *korban*. That is truly a 'קרבן לה'. There is another, lower level of bringing a *korban*, which is when a person understands that there's an *avodah* of *korbanos*, which are brought מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן. That is also acceptable, but it's קרבנכם, not a 'קרבן לה'.

The Sfas Emes writes that when the Torah says אדם כי יקריב מכם, it means that a person is offering up his *pnimiyus*, his innermost desires, and is submitting his own wishes before those of the Ribbono Shel Olam. That's what a *korban* is.

The Sfas Emes adds a beautiful insight, based on the famous Gemara that says: כופין אותו עד שיאמר רוצה אני. The true meaning of the expression, "Where there's a will there's a way" is that if a person really wants, then Hashem will put him in a situation of כפייה עליו, compelling him in the manner of כופין אותו עד שיאמר רוצה אני. Sometimes, a person can't do something unless he's forced. If you really want, if it's לרצונו, then you'll get to the other side – כופין אותו – Hashem will put you into the situation and force you.

We know that באמת יקראהו לכל אשר יקראו לכל אשר יקראו. If a person calls out and he truly wants that *kriah*, that call of connection and interaction with the Ribbono Shel Olam, then he gets close to Ribbono Shel Olam. That's what *korbanos* and Sefer Vayikra are about, and that's what Parashas

Hachodesh is about.

A Family Korban

The Korban Pesach had certain unique aspects, one of which was that it was the first *korban* brought by Klal Yisrael, and it represented Hashem's skipping over the Jewish homes and differentiating between a *Yid* and a *goy*. Another unique aspect of the Korban Pesach, which was especially relevant to Pesach Mitzrayim but remains relevant to all generations, was that the blood of the original Korban Pesach was placed on the doorframe. The Jewish home was differentiated from the non-Jewish homes, and the head of the household became a *kohen gadol* of sorts.

Even in subsequent years, Korban Pesach was always eaten in a *chaburah*, which was usually a family unit. Pesach, then, was a time of renewal among families. In the time of Gidon, for instance, Rashi notes that Gidon said, "Yesterday our father recited Hallel," indicating that he was sitting at his father's table. His father wasn't the *gadol hador*, and we would have thought that Gidon would have spent the Seder with his rosh yeshiva or rebbi, but no, he was home with his father.

The Leil Haseder is a night of transmission from father to son, and it's carried out in a family setting: ויקחו להם איש ששה ללילה. As we go into Nissan, with all the work of cleaning and preparation, let's try to do this *avodah* in the right way, family style, with *achdus*. Instead of being *avodas perach*, this could enhance the family flavor of the Jewish home and spark a renewal.

We should be *zocheh* to be *makrivim* מן הזבחים ומן הפסחים.

THIS SUNDAY

Mir Yerushalayim Annual Celebration Dinner

ב' ניסן תשע"ח • 3.18.2018

Bell Works • Holmdel, NJ

3:30-4:30 Pre-event Shiurim

4:30 Reception

6:00 Dinner Program

8:00 Rejoice with our Rabbeim